SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

29.3.2017
nvm Elina Kotovirta

Eduskunnan lakivaliokunnalle

ASIA: HE 268/2016 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE YHDISTELMÄRANGAISTUSTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Sosiaali ja terveysministeriö lausuu esityksestä seuraavaa:

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää lakiesitystä kannatettavana. On hyvä, että vangeilla on mahdollisuus vapautua vaiheittain, jolloin voidaan seurata heidän sopeutumistaan yhteiskuntaan ja valmentaa rikoksettomaan elämään.

STM pitää tärkeänä esitykseen liittyvää mahdollisuutta päihdekuntoutukseen ja vastaaviin tukitoimiin. On hyvä, että valvonta-ajan sisältöä suunniteltaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota päihdekuntoutuksen ja muiden vastaavien tukitoimien järjestämiseen valvottavalle. Päihdeongelmien hoidossa joskus avohoidon toimet ovat riittäviä, mutta on hyvä, että yhdistelmärangaistuksen valvonta-aika voitaisiin panna täytäntöön esimerkiksi päihdekuntoutusta järjestävässä laitoksessa. Tähän vapaaehtoiseen hoitoon hakeutumiseen on hyvä kannustaa silloin, kun päihdekuntoutukseen on tarvetta. On myös tärkeää, että annettava hoito määrittyy hoidon tarpeen mukaisesti. Päihdeongelman hoidossa pelkkä valvonta ei ole riittävä toimenpide ja kuntoutuksen lisäksi tarvitaan myös hoitoa. Mikäli valvottava suorittaa valvonta-aikaa hoitolaitoksessa, tulisi mahdolliseen retkahtamiseen suhtautua kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

Hyvää on myös laissa asetettava toimintavelvollisuus. On hyvä, että toimintavelvollisuus määritellään väljin kriteerein, koska toimintakyvyn parantaminen vaatii yksilöllistä tarpeiden kuuntelua ja tavoitteellisuutta. Esityksessä on huomioitu se, etteivät toimintavelvollisuuden kriteerit muodostuisi toimintakykyyn nähden liian vaativiksi. Tuloksiin päästään, jos toimintavelvollisuus voi koostua erilaisista osista kuten opiskelun ja päihdekuntoutuksen yhdistelmästä. Pelkän teknisen valvonnan lisäksi tulee suorittaa myös henkilökohtaista valvontaa.

On kannatettavaa, että valvonta-aikaan sisältyisi rajattu päihteettömyysvelvollisuus. Päihteiden käytön kieltäminen kokonaan ei välttämättä tuottaisi toivottua tulosta, jos muuten moitteeton valvonta-aika olisi muunnettava vankeudeksi vähäisenkin alkoholi käytön vuoksi. Päihteidenkäyttötapauksissa on kannatettavaa käyttää esityksen mukaisesti yksilöllistä harkintaa.

On myös hyvä, että Rikosseuraamuslaitoksella on mahdollisuus jatkaa tukitoimia myös vankeusajan jälkeen. Kohderyhmän hoitojatkumot mielenterveys- tai päihdehoitoon valvonta-ajan jälkeen tulisi arvioida yksilöllisesti erikseen.

STM pitää hyvänä myös esitettyjä päihteettömyyden valvontakeinoja. On tärkeää, että testitulos varmistetaan aina akkreditoidussa laboratoriossa. STM kuitenkin korostaa, että testitulos on tulkittava lääketieteellisellä asiantuntemuksella.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi
Puhelin 0295 16001
e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi